

NUORTEN KOKEMUKSIA
COPM -ITSEARVIOINTIMENETELMÄN
KÄYTÖSTÄ JUNIORINUOTASSA

Salla Partala

Opinnäytetyö
Marraskuu 2014

Toimintaterapian koulutusohjelma
Sosiaali -, terveys -ja liikunta-ala

Tekijä(t) Partala, Salla	Julkaisun laji Opinnäytetyö	Päivämäärä 17.11.2014
	Sivumäärä 33	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty: X
Työn nimi Nuorten kokemuksia COPM -itsearviointimenetelmän käytöstä Juniorinuotassa		
Koulutusohjelma Toimintaterapian koulutusohjelma		
Työn ohjaaja(t) Kihlström-Lehtonen, Heidi		
Toimeksiantaja(t) Jyväskylän Hoivapalveluyhdistys ry		
Tiivistelmä <p>Sosiaali -ja terveysministeriön vuoden 2014 tulevaisuuskatsauksessa nostetaan tärkeäksi osaksi hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistäminen. Sen mukaan palveluja on kehitettävä ja arvioitava, jotta ne olisivat asiakaskeskeisempiä ja ihmisen voimavaroja vahvistavia sekä työote jo varhaista tukea antavaa.</p> <p>Opinnäytetyö on työelämälähtöinen. Yhteistyökumppanina toimi Juniorinuotta -projekti, joka on Jyväskylän Hoivapalveluyhdistys ry:n alainen ennalta ehkäisevä palvelu nuorille, joka toimii matalan kynnyksen periaatteilla.</p> <p>Tavoitteena oli selvittää viiden Juniorinuotta -projektiin ohjautuvan nuoren kokemuksia COPM -itsearviointimenetelmästä. Tutkimus ei sisällä COPM:n uudelleen arviointi osuutta. COPM on puolistrukturoitu haastattelumenetelmä, joka pohjautuu Kanadalaisen toiminnallisuuden ja sitouttamisen malliin (CMOP-E). Tavoitteena oli selvittää millaisia kokemuksia ja välitöntä hyötyä nuoret kokivat saaneensa COPM:sta.</p> <p>Opinnäytetyö on laadullinen tutkimus. Aineisto kerättiin kyselylomakkeen avulla. Kyselystä saadut vastaukset analysoitiin teoriaohjaavan sisällönanalyysin avulla. Tulosten perusteella tutkimukseen osallistuneiden nuorten kokemukset COPM:n käytöstä olivat enimmäkseen positiivisia ja nuoret kokivat itsearvioinnin tekemisen pääosin hyödylliseksi. Tämän opinnäytetyön tulokset vahvistavat myös sitä, että COPM on asiakaslähtöinen menetelmä. Tulokset antavat myös suuntaa sille, että COPM:n käyttö matalan kynnyksen paikoissa olisi hyödyllistä tai ainakin sitä olisi hyvä tutkia lisää.</p>		
Avainsanat (asiasanat) Canadian Occupational Performanse Measure (COPM), matala kynnyks, asiakaslähtöisyys, ennalta ehkäisevä nuorisotyö		
Muut tiedot		

Author(s) Partala, Salla	Type of publication Bachelor's thesis	Date 17.11.2014
		Language of publication: Finnish
	Number of pages 33	Permission for web publication: X
Title of publication Young people's experiences of using the COPM self-assessment method in the Juniorinuotta - project		
Degree programme Occupational therapy		
Tutor(s) Kihlström-Lehtonen, Heidi		
Assigned by Jyväskylän Hoivapalveluyhdistys ry (The Jyväskylä Care Service Association)		
Abstract <p>Promoting health, wellbeing and functional capacity was highlighted by the future review published by the Finnish Ministry of Social Affairs and Health in 2014. According to the review, services should be developed and assessed so that they would be more client-oriented, provide early support and also support human resources.</p> <p>The thesis was based on working life. The working life partner was the Juniorinuotta - project which is a preventive service for young people organized by the Jyväskylä Care Service Association. The project works according to a low-threshold principle.</p> <p>The purpose of this thesis was to examine five young persons' experiences of using the COPM (Canadian Model of Occupational Performance) self-assessment method. The study did not include the reassessment part of the COPM. The COPM method is a semi-structured interview method based on the Canadian Model of Occupational Performance and Engagement (CMOP-E). The aim of the thesis was to examine what sort of experiences as well as what kind of immediate benefit they gained from the COPM.</p> <p>This thesis was a qualitative study. The data was collected by using a questionnaire. The answers were analyzed by using a theory-driven content analysis. Based on the results, the respondents' experiences of using the COPM were mostly positive, and they found the self-assessment mainly useful. The results of this thesis also confirm that the COPM is a client-centered method. They also lead to the idea that using the COPM in low-treshold services is useful or that it would be a fruitful topic for further research.</p>		
Keywords/tags (subjects) Canadian Occupational Performance Measure (COPM), low-threshold services, client-centered, preventive youth work		
Miscellaneous		

SISÄLTÖ

1 Johdanto	2
2 Lähtökohdat	3
2.1 Matalan kynnyksen palvelut ja kolmas sektori	3
2.2 Ennalta ehkäisevä nuorisotyö	4
2.3 Juniorinuotta -projekti	5
3 Kanadalainen toiminnallisuuden ja sitoutumisen malli (CMOP-E)	6
3.1 Yksilö, ympäristö ja toiminta	7
3.2 COPM -itsearviointimenetelmä.....	9
4 Opinnäytetyön toteutus	10
4.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tutkimuskysymykset	11
4.2 Laadullinen tutkimus	11
4.3 Aineiston keruu	12
4.3.1 Kyselylomake.....	13
4.4 Teoriaohjaava sisällönanalyysi	15
4.4.1 Pelkistäminen	15
4.4.2 Ryhmittely	17
4.4.3 Teorian yhdistäminen.....	18
5 Tulokset ja pohdinta	19
5.2 Luotettavuus.....	22
7 Johtopäätökset ja jatkotutkimus	24
8 Loppusanat ja kiitokset	26
9 Lähteet	27
10 Liitteet	30
Kuvio 1. Toiminta tapahtuu yksilön ollessa yhteydessä ympäristöönsä.....	8
Kuvio 2. Suuntaa antavat tulokset ja johtopäätökset.....	25
Taulukko 1. Klusteroinnin eli ryhmittelyn 1. vaihe.....	16
Taulukko 2. Klusteroinnin eli ryhmittelyn 2.vaihe.	18
Taulukko 3. Aineiston abstrahoinnissa yläluokista muodostettu teoriaohjaava pääluokka.....	18
Taulukko 4. Vastaajien määrä 1. monivalintakysymyksessä.	21
Taulukko 5. Vastaajien määrä 2. monivalintakysymyksessä	21
Taulukko 6. Vastaajien määrä 3. monivalintakysymyksessä.	22

1 Johdanto

Sosiaali -ja terveysministeriön vuoden 2014 tulevaisuuskatsauksessa nostetaan esille huoli siitä, että sosiaalimenojen kasvaessa ja tulojen kavetessa, ovat sosioekonomiset, alueelliset ja sukupuolen mukaiset terveys -ja hyvinvointierot edelleen suuria. Se nostaa tärkeäksi terveyteen, hyvinvointiin ja osaamiseen panostamisen sekä väestön elintapojen kohentamisen ja kansansairauksien ehkäisyn. Yksi keskeisimmistä lähitulevaisuuden haasteista on yhteiskunnan jakautuminen kasvavien hyvinvointi- ja terveyserojen myötä sekä ihmisten syrjäytyminen. Tulevaisuuskatsauksessa nostetaankin tärkeäksi osaksi hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistäminen sekä kansalaisten kannustaminen yhteiskunnan päätöksentekoon ja yhteisölliseen toimintaan. Palveluja on kehitettävä ja arvioitava, jotta ne olisivat asiakaskeskeisempiä ja ihmisen voimavaroja vahvistavia, ja työote jo varhaista tukea antavaa. Sosiaali -ja terveysministeriön tavoitteita ja toimintaa ei voida erottaa muista yhteiskunnan toimialoista, vaan se on tiiviisti mukana koko yhteiskunnassa. (Sosiaali -ja terveysministeriön julkaisuja 2014, 3; 13-14.)

Opinnäytetyöni aihe pohjautuu edellä mainittuihin teemoihin ja yhdistin opinnäytteessäni kaksi omaa kiinnostukseni kohdetta: nuoret ja matalan kynnyksen palvelut. Opinnäytetyön yhteistyökumppanina toiminut Juniorinuotta tarjoaa matalan kynnyksen palveluita ja antaa ennalta ehkäisevää tukea nuorille. Tästä syystä olen avannut nämä kaksi käsitettä opinnäytetyöhön. Opinnäytetyössä avataan myös asiakaslähtöisen Kanadalaisen toiminnallisuuden ja sitoutumisen mallia (CMOP-E), johon pohjautuu COPM -itsearviointimenetelmä, jonka avulla on tarkoitus kartoittaa asiakkaan kanssa yhdessä hänen itsensä ajan kuluessa havaitsemat muutokset omassa toiminnallisuudessaan.

2 Lähtökohdat

2.1 Matalan kynnyksen palvelut ja kolmas sektori

Kolmannella sektorilla tarkoitetaan yleisimmin kansalaisyhteiskunnan järjestöjä ja säätiöitä, esimerkkeinä muun muassa virkistysyhdistykset, ammatilliset järjestöt sekä erilaiset hyvinvointiorganisaatiot. (Konttinen, n.d.). Kolmas sektori toimii julkisen ja yksityisen sektorin rinnalla myös sosiaali- ja terveystamalla ja asettuu terveyden tuottajana valtion, yritysten ja kotitalouksien välimaastoon. (Hyypä 2002, 73). Suurin osa matalan kynnyksen palveluista on kolmannen sektorin toimintaa. (Törmä 2009a, 82).

Matalan kynnyksen palvelu tarkoittaa lähes mitä tahansa palvelua tai hoitomuotoa, johon palvelun järjestäjä pyrkii tavoittamaan tiettyä kohderyhmää aktiivisesti. Asiakkaan psyykkisesti helppo lähestyttävyyks mainitaan usein matalan kynnyksen tunnusmerkkinä. (Törmä 2009a, 35.) Matalan kynnyksen toiminta on aina asiakaslähtöistä palvelua tai toimintaa ja sen palvelut on kohdistettu erityisesti tukemaan ihmisiä, joiden omat voimavarat tai motivaatio palveluiden käyttämiseen ovat heikkoja. Menestyksekkäästi toimivan matalan kynnyksen palvelun lähtökohtiin kuuluu se, että tuntee palvelun kohderyhmän, sen käyttäytymisen ja tarpeet sekä sen kokemat esteet palveluihin tulolle erityisen hyvin. (Kaakinen, Törmä, Huotari & Inkeroinen 2003, 59.)

Käsite matala kynnyks on epäyhtenäisesti käytetty ja heikosti määritelty. (Törmä 2009a, 46). Lundin (2008, 7-8) mukaan matalan kynnyksen toiminta on hyvin moninaista, mutta sen toimipaikoilla on kuitenkin paljon yhteisiä periaatteita ja pyrkimyksiä, jotka tekevät niistä yhden yhteisen toimijan virallisen sektorin rinnalle. Yksi yhteinen ja yleisin periaate joka määrittelee matalan kynnyksen paikkoja, on se, että toisen tahon lähetettä, maksusitoumusta tai ajanvarausta ei palveluun hakijalta vaadita (Törmä 2009b, 165).

Helne ja Laatu (2006, 77) kertovat Kainulaisen (2006) selvittävän, että kolmas sektori, vapaaehtoistoimijat ja matalan kynnyksen toiminta saattavat tulevaisuudessa tavoittaa resurssiensa puitteissa kansalaiset julkista sektoria paremmin. Tässä tulee ottaa huomioon kuitenkin se, että päätöksenteko jää julkiselle sektorille. (Helne & Laatu 2006, 77).

2.2 Ennalta ehkäisevä nuorisotyö

Nuorisolain tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen. (A 27.1.2006/72.)

Sosiaalisella vahvistamisella on haluttu korvata syrjäytymisen käsitettä, joka on ollut nuoria leimaava käsite. Sosiaalista vahvistamista parantamalla tarjotaan nuorille varhaista tukea heidän elämänkulkunsa sekä koulutukseen ja työelämään pääsynsä edistämiseksi. (Aaltonen 2011, 13-17.)

Asiantuntijoiden Björklundin ja Sarlio-Siintolan (2010, 61) mukaan sekä yksilön että yhteisen hyvän edistämisen keinoja ovat osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen. Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevien toimenpiteiden avulla yksilö voi löytää uusia tapoja toimia ja vaikuttaa yhteiskunnassa. Elämäntavat ja ympäristö vaikuttavat ihmisten terveyskäyttäytymiseen, ja tämän vuoksi tulisi kiinnittää huomiota myös muuhun kuin terveyspalveluiden järjestämiseen. Yhteisöllisyyttä tukemalla voidaan mahdollisesti vaikuttaa arvojen ja normien muodostumiseen esimerkiksi soveliaiden elämäntapojen tai arvokkaan osallistumisen näkökulmista. (Björklund & Sarlio-Siintola 2010, 61.)

Laajasalon ja Pirkolan (2012) raportissa kerrotaan, että mielenterveyspalveluiden kansallisissa kehittämislinjauksissa, erityisesti Mieli 2009 -työryhmän esityksissä on selvästi esillä ennalta ehkäisevä näkökulma. Mielenterveys- ja päihdealan toimijoilla

on kiinnostusta tavanomaista sairauksien hoitoa laajempaan ennalta ehkäisevään otteeseen, mutta välineitä tällaiseen työhön ei koeta olevan riittävästi. Tähän liittyy olennaisena osana erilaisten toimintamallien käyttökelpoisuuden arviointi. Raportin mukaan myös kansainvälisesti on mielenterveysalan toimijoiden tulevaisuuden painopistealueeksi nostettu mielenterveys- ja päihdehäiriöiden ennalta ehkäisyn edistäminen. (Laajasalo & Pirkola 2012, 3-5.)

Ennalta ehkäisevä työ korostuu matalan kynnyksen paikoissa ja siihen tulisi mielestäni panostaa entistä enemmän. Matalan kynnyksen toimipaikat ovat oivallisia ihmisten terveystyöskäyttämiseen vaikuttamisessa. Se on yhteiskunnallisesti huomioitavaa sekä tärkeää.

2.3 Juniorinuotta -projekti

Yhteistyökumppanina opinnäytetyössäni toimi Jyväskylän Hoivapalveluyhdistys ry, jonka alla tämän opinnäytetyön yhteistyökumppanina ollut Juniorinuotta –projekti toimii. Tekstin selkiyttämiseksi jatkossa käytän Juniorinuotta –projektista pelkästään nimitystä Juniorinuotta.

Jyväskylän Hoivapalveluyhdistys ry tuottaa erilaisia palveluita kuten asumis-, kotihoito-, ja päiväkeskustoimintaa ikäihmisille sekä päiväkotitoimintaa lapsille. Yhdistys kehittää toimintaansa "vauvasta vaariin" -periaatteella. (Jyväskylän hoivapalveluyhdistys ry, 2014.) Juniorinuotta -projekti on tarkoitettu 15-27 -vuotiaille nuorille, jotka tarvitsevat psykososiaalista tukea. Psykososiaalisella tuella pyritään edistämään asiakkaiden psyykkistä ja sosiaalista selviytymistä. Juniorinuotan lähtökohtana on löytää nuoren kanssa keino yhteiseen vuorovaikutukseen. Toiminta on ennalta ehkäisevää toimintaa, jossa nuoria tuetaan yksilöllisen ja ryhmämuotoisen toiminnan avulla. Juniorinuotassa käytettävien toimintojen avulla nuori voi pohdita elämänsä suuntaa ja mahdollisuuksia sekä tarkastella arjen sujumista, elämän taseapainoa, oman kehittymisen esteitä tai mieltä kuormittavia asioita. Juniorinuotta on Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) tukema kehittämishanke, jota hallinnoi Jyväskylän

Hoivapalveluyhdistys ry (Juniorinuotan verkkosivut, 2014.) Opinnäytetyön tekemisestä on pyydetty kirjallinen lupa Jyväskylän Hoivapalveluyhdistys ry:ltä.

Juniorinuotta täyttää matalan kynnyksen toiminnan kriteerit, koska sinne ohjautuvat nuoret eivät tarvitse lähetettä. Ajat sovitaan Juniorinuotan ohjaajien kautta esimerkiksi soittamalla, tekstiviestillä, sähköpostilla tai tulemalla itse paikan päälle. Altin (2014) mukaan "projektilla ei ole käytettävissä Jyväskylässä käytettävää Effica-potilastietojärjestelmää, joten tieto nuoren tilanteesta tulee suoraan nuorelta tai nuoren luvalla esimerkiksi opiskelijaterveydenhuollolta." Juniorinuotan työntekijät tapaavat jokaisen nuoren ensin yksilöllisessä alkutapaamisessa, jossa nuorella on mahdollisuus kertoa omin sanoin omasta elämäntilanteestaan ja siitä mihin toivoo tukea tai apua. (Altti 2014.)

Matalan kynnyksen kriteerit täyttyvät myös siinä, että nuori voi osallistua Juniorinuotan ryhmätoimintaan nuorten Poijussa, joka on avoin ryhmä ja sen toiminnat suunnitellaan yhdessä nuorten kanssa. Altti (2014) perustelee, että "yhteisen suunnittelun avulla pyritään osallistamaan nuoria, kannustetaan kertomaan omia mielipiteitä sekä saamaan vertaistukea." Nuori voi Poijun lisäksi myös jatkaa yksilöllisiä tapaamisia ohjaajan kanssa. (Altti, P. 2014.)

3 Kanadalainen toiminnallisuuden ja sitoutumisen malli (CMOP-E)

Tämän opinnäytetyöprosessin pohjaksi valikoitui Kanadalainen toiminnallisuuden ja sitoutumisen malli (CMOP-E), koska se on asiakaslähtöinen malli ja matalan kynnyksen toiminnassa painottuu asiakaslähtöisyys.

Asiakaslähtöisyys on ollut jo 1980 -luvulta asti osana Kanadalaisen toimintaterapian filosofiaa. (Law & Mills 1998, 3). Mallin asiakaslähtöinen ajattelu pohjaa siihen, että asiakas on nimenomaan oman tilanteensa subjektiivinen asiantuntija eikä sitä voida

objektiivisesti havainnoida. Asiakaslähtöinen työskentely on asiakkaan sekä toimintaterapeutin yhteistyön (*collaborative*) lähestymistapa, joka tähtää toiminnan mahdollistamiseen (*enablement*), ja tätä kautta asiakkaan terveyden, hyvinvoinnin ja oikeudenmukaisuuden edistämiseen. Mahdollistaminen tarkoittaa sitä, että asiakas voi aktiivisesti osallistua kaikissa yhteistyöprosessin vaiheissa. Asiakkaana voi olla yksilö, perhe, ryhmä, yhteisö, järjestö tai väestönosa. (Kantanen & Kaukinen 2011, 11; Hautala, Hämäläinen, Mäkelä & Rusi-Pyykönen 2011, 208; 217; Townsend, Beagan, Kumas-Tan, Versnel, Iwama, Landry, Stewart & Brown 2007, 88; 97.)

3.1 Yksilö, ympäristö ja toiminta

Kanadalaisen toiminnallisuuden ja sitoutumisen mallin (CMOP-E) mukaan toiminnallinen suoriutuminen muodostuu yksilön, ympäristön ja toiminnan välisestä yhteisestä vuorovaikutuksesta (Kuvio 1). (Polatajko, Davis, Stewart, Cantin, Amoroso, Purdie & Zimmerman 2007, 23.)

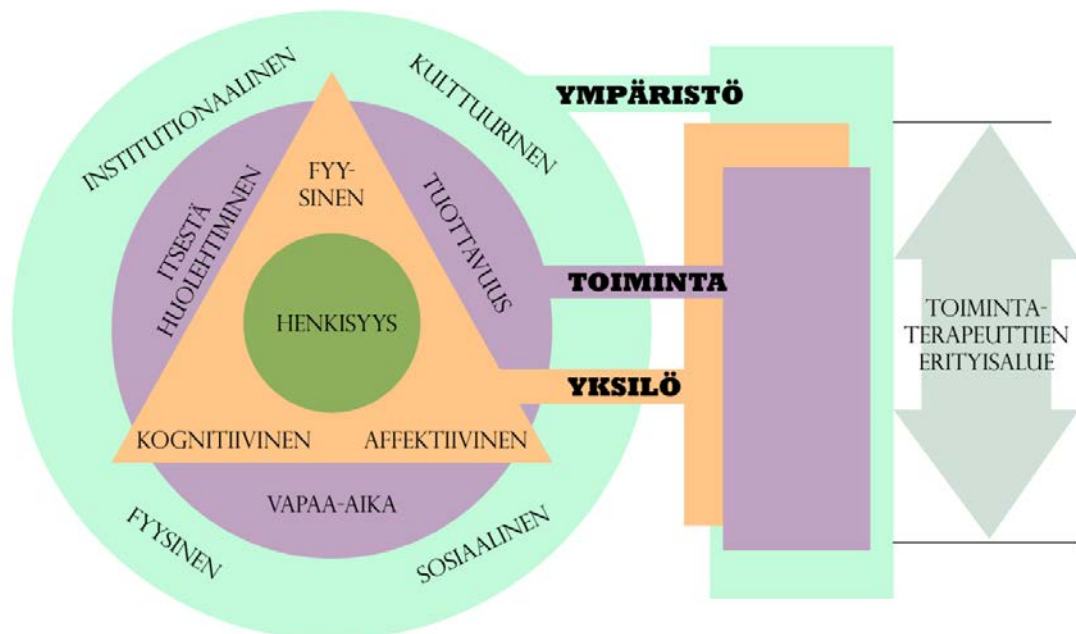
Mallissa **yksilön (person)** suoriutumiseen vaikuttavat kolme osatekijää: affektiivinen (*affective*), kognitiivinen (*kognitive*) ja fyysinen (*physical*), joiden ytimenä nähdään henkisyys (*spirituality*). Affektiivisiksi osatekijöiksi katsotaan sosiaaliset ja emotionaaliset tekijät, jotka liittyvät sekä yksilön sisäisiin että ihmisten välisiin tekijöihin. Kognitiiviset osatekijät koostuvat taas älyllisistä tekijöistä, kuten havaitsemisesta, keskittymisestä, muistista, ymmärtämisestä ja päättelykyvystä. Sensoriset, motoriset ja sensoriset tekijät kuuluvat fyysisiin osatekijöihin. Henkisyys kuvaa yksilön perusolemusta, sisäistä ydintä ja se on yksilön oman tahdon ja päättäväisyyden lähde, jota ympäristö muokkaa. Henkisyys määrittää mitkä asiat ovat merkityksellisiä yksilölle hänen elämässään. (Craik, Davis, Polatajko 2007, 237-238; Hautala ym. 2011, 211-212; Polatajko ym. 2007, 34.)

Ympäristön (environment) osatekijöiksi katsotaan fyysinen (*physical*), institutionaalinen (*institutional*), kulttuurillinen (*cultural*) sekä sosiaalinen (*social*) ympäristö, joiden tarkoitus on tarjota toiminnallisia mahdollisuuksia. Fyysinen ympäristö koostuu nähtävistä luonnosta ja rakennetuista materiaaleista. Institutionaalisella tarkoitetaan

ympäristön yhteiskunnallisia elementtejä, kuten taloudellisia, poliittisia ja lainsäädännöllisiä osia. Kulttuurillinen ympäristö on laaja ja se sisältää mm. etnisiä ja rodullisia tekijöitä, uskomuksia, tietoa ja moraalialia sekä tapoja ja rituaaleja. Sosiaalinen ympäristö on monitasoinen, joka sisältää päivittäiset ihmisten väliset suhteet, erilaiset sosiaaliset ryhmät sekä yhteiskunnan erilaiset sosiaaliset rakenteet. (Craik, Davis, Polatajko 2007, 237; Hautala ym. 2011, 214-215.)

Toiminta (occupation) on ihmisen perustarve, joka antaa yksilöllisen merkityksen elämälle ja joka on tärkeä ihmisen terveydelle että hyvinvoinnille. CMOP-E näkee toiminnalla olevan kolme tarkoitusta: itsestä huolehtiminen (self-care), tuotteliaisuus (productivity) ja vapaa-aika (leisure). Toiminta järjestää ihmisen käyttäytymistä, aikaa ja luo struktuuria elämään. (Polatajko ym. 2007, 21-23.)

Kuten Kuviossa 1 voidaan katsoa, on toimintaterapeuttien erityisaluetta juuri toiminta, joka tapahtuu yksilön ollessa yhteydessä ympäristöönsä. (Polatajko ym. 2007, 20-23.) Toimintaterapeutti pyrkii mahdollistamaan toimintaa asiakaslähtöisen yhteistyön kautta. (Townsend ym. 2007, 88).

Kuvio 1. Toiminta tapahtuu yksilön ollessa yhteydessä ympäristöönsä. Kandalaisen toiminnan ja sitoutumisen malli (CMOP-E) Polatajkoa ym. (2007, 23) mukailen.

3.2 COPM -itsearviointimenetelmä

Opinnäytetyön luettavuutta parantaen käytän tästä eteenpäin COPM - itsearviointimenetelmästä lyhennettä COPM. Puolistrukturoidulla COPM:lla kartoitetaan yhdessä asiakkaan kanssa hänen itsensä ajan kuluessa havaitsemat muutokset toiminnallisuudessaan. Itsearviointinissa toiminnallisuuden alueina ovat itsestä huolehtiminen, tuottavuus sekä vapaa-aika. Haastattelun aikana asiakas itse nimeää niitä toimintoja, joiden suorittamisessa hän kokee ongelmia. Tämän jälkeen asiakas määrittelee tärkeysjärjestyksen valitsemilleen toiminnoille sekä arvioi tarkemmin pistetaulukon avulla näiden toimintojen suorittamista ja tyytyväisyyttä niistä suoriutumiseen. COPM soveltuu erilaisille sekä eri-ikäisille asiakasryhmille. Menetelmän vahvuutena on juuri asiakaslähtöisyys, jossa asiakas itse määrittelee toiminnallisuuden ongelmat. COPM voidaan tehdä alku -sekä loppuarvioinnissa tai niin monta kertaa kuin terapeutti ja asiakas sen kokevat tarpeelliseksi. (Kantanen & Kaukinen 2011, 9-15; 17; 25.)

Kanadalaisen toiminnan ja sitoutumisen mallia sekä COPM:ia on tutkittu paljon kansainvälisesti, mutta opinnäytetyötä varten en löytänyt kuin yhden tutkimuksen, joka liittyy nimenomaan asiakkaiden kokemuksiin ja mielipiteisiin. Hollantilaisessa tutkimuksessa (Eyssen, Steultjens, Oud, Bolt, Maasdam & Dekker 2011) arvioitiin COPM:n toimivuutta asiakkaan itsekoettujen toiminnallisten suoriutumisen ongelmien tunnistamiseen sekä niiden arviointiin. Tutkimukset toteutettiin Amsterdamin yliopistollisissa lääkärikeskuksissa. Tutkimuksessa kysyttiin osallistujilta COPM:n soveltuvuudesta, joka sisälsi kysymyksiä muun muassa siitä oliko itsearviointilla selkeä tarkoitus, oliko se hyvä väline tunnistaa ongelmia sekä oliko heillä sen tekemiseen riittävästi aikaa. Vastausvaihtoehtoina olivat kyllä, ei, osittain tai ei mielipidettä. Kysely oli toteutettu sekä ensimmäisen COPM -arviointin jälkeen että uudelleenarviointin jälkeen. Tutkimukseen osallistujien tuli olla yli 18-vuotiaita, heidän tuli kokea enemmän kuin yksi rajoittava tekijä päivittäisissä toiminnoissaan sekä heidän tuli olla soveltuvia avohuollon puolen toimintaterapiaan. Kaikilla osallistujilla oli erilaisia haasteita ja he olivat vasta hoitoon ohjattuja. Vastauksia tähän tutkimuksen osaan oli saatu 138 osallistujalta. Monet tutkimukset osoittavat, että COPM:n itsearviointin pisteytysosio

on koettu vaikeasti ymmärrettäväksi ja vaikeaksi. Tässä kyseisessä tutkimuksessa myös osa osallistujista oli kokenut pisteytyksen vaikeaksi tehdessään itsearviointia ensimmäisen kerran, mutta osallistajat olivat myös sitä mieltä, että COPM -itsearviointimenetelmä on hyvä keino tunnistaa ongelmia. 98.6 % vastanneista koki itsearvioinnilla olevan selkeä tarkoitus, 92.8 % koki menetelmän olevan hyvä väline tunnistaa ongelmia ja 97.8 % koki, että itsearviointiin käytetty aika oli riittävä. (Eysen ym. 2011, 517-520; 523-525.)

4 Opinnäytetyön toteutus

Opinnäytetyöni tavoitteena oli kartoittaa Juniorinuottaan ohjautuvien nuorten kokemuksia COPM -itsearviointimenetelmästä. Pyrin selvittämään nuorten mielipiteitä ja tuntemuksia COPM -itsearviointimenetelmän kaltaisesta alkuarvioinnista. Tiedossani ei ole kuinka paljon COPM -itsearviointimenetelmää käytetään matalan kynnyksen paikoissa, eikä tutkimuksia tai opinnäytetöitä aiheesta löytynyt. Halusin saada nuorten mielipiteen kuuluviin sekä selvittää kokevatko nuoret itsearvioinnin hyödylliseksi. Opinnäytetyön on myös tarkoitus olla työelämälähtöinen, ja toivoisin sen antavan tukea Juniorinuotta -projektin ennalta ehkäisevän nuorisotyön näkökulmaan. Projektissa kaivattiin nuorten näkökulmaa siitä onko COPM -itsearviointi soveltuva heidän toiminnassaan.

Opinnäytetyössä kohtaavat siis tekijän kiinnostuksen aiheet ja työelämän yhteistyökumppanin tarve. Opinnäytetyön tekijän toivomuksena on tietenkin myös se, että opinnäytetyö edistäisi Juniorinuotan kaltaisten projektien näkyvyyttä sekä vaikutusta suomalaisessa yhteiskunnassa.

4.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyöni on tarkoitus vastata seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

- Minkälaista välitöntä hyötyä nuoret kokevat COPM -itsearviointimenetelmästä?
- Millainen kokemus itsearviointimenetelmän käyttö oli?

Viittä Juniorinuotassa käyvää nuorta haastateltiin COPM -itsearviointimenetelmällä. Haastattelut toteutti COPM -itsearviointimenetelmän käyttöön koulutuksen saanut toimintaterapeutti. Resurssien vuoksi tutkin vain nuorten välitöntä kokemusta alkuarvioinnin jälkeen, eikä tarkoituksena ole tutkia koko arviointiprosessin merkitystä nuorten arjessa. Uudelleenarviointi ja sen jälkeinen kokemus COPM -itsearviointimenetelmän hyödyistä jää tämän opinnäytetyön ulkopuolelle.

COPM -itsearvioinnin jälkeen tutkimukseen osallistuvat tekivät puolistrukturoidun kyselylomakkeen (Liite 1), jonka avulla oli tarkoitus kerätä tietoa siitä millaisena nuoret ovat kokeneet kyseisen itsearviointimenetelmän. Tutkimuksesta tekee toimintaterapiatutkimuksen juuri COPM -itsearviointimenetelmä, jonka käyttö on suunniteltu vain toimintaterapeuttien käyttöön. (Kantanen & Kaukinen 2011, 9).

4.2 Laadullinen tutkimus

Opinnäytetyössä halutaan saada selville tutkittavien subjektiivinen näkökulma itsearvioinnin käytöstä ja siksi tekijänä katson, että tutkimuksessa esiintyy enemmän laadullisen tutkimuksen kuin kvantitatiivisen tutkimuksen piirteitä. Näitä kahta tutkimusmenetelmää on vaikea asettaa vastakkain ja ne voidaankin nähdä toisiaan täydentävinä suuntauksina. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2010, 136.)

Laadullisen tutkimuksen pääpiirteisiin kuuluu todellisen elämän kuvaaminen ja siinä pyritään tutkimuksen kohteen mahdollisimman kokonaisvaltaiseen tutkimiseen. Laadullisessa tutkimuksessa kohdejoukko valitaan tarkoituksenmukaisesti, kuten tässä opinnäytetyössä Juniorinuottaan ohjautuvat nuoret. Tämän opinnäytetyön kvantitatiiviseksi puoleksi voisi sanoa kyselylomakkeen käytön, jossa esiintyy myös monivalintakysymyksiä sekä tutkijan esioletuksia tuloksista. Vaikka opinnäytetyön tekijällä olikin esioletuksia tutkimuksen tuloksista, löytyi aineistosta yllättäviä seikkoja ja sen tarkastelu oli monitahoista ja yksityiskohtaista, mitkä taas täyttivät laadullisen tutkimuksen kriteerit. Käsittelin saamaani aineistoa myös ainutlaatuisena ja tulkitsin sitä sen mukaisesti. Tutkimussuunnitelmani muuttui hieman tutkimuksen edetessä olosuhteiden myötä, esimerkiksi tulosten analyysimenetelmän valinnan suhteen. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2010, 161-164.)

4.3 Aineiston keruu

Hirsjärven ym. (2010, 25) mukaan hyvään tieteelliseen tutkimus käytäntöön kuuluu selvittää miten tutkimukseen osallistuvien henkilöiden suostumus hankitaan sekä millaista tietoa heille annetaan. Näiden lisäksi on tärkeää pohtia tutkimukseen liittyvät riskit heidän osaltaan. Tähän opinnäytetyöhön tutkittavat valittiin yhdessä Juniorinuotan projektityöntekijöiden kanssa. Tutkittaville annettiin tutkimusta ennen tiedote tutkimuksesta (Liite 2), jossa kerrottiin sen tarkoitus, käyttö ja tekijä. Heiltä kysyttiin myös kirjallinen tutkimuslupa (Liite 3), jossa kerrattiin tutkimuksen tarkoitus. Tutkimusluvassa painotettiin, että tutkimukseen osallistuminen ei sitouta, vaan tutkimuksesta voi missä tahansa vaiheessa vetäytyä ilman perusteita. Osallistujia informoitiin tutkimuksesta myös sanallisesti toimintaterapeutin toimesta.

Tutkijana minun on otettava huomioon eettisyys ja tutkittavien anonymiteetti, jolla tarkoitetaan, että tutkittavat eivät ole tunnistettavissa. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006). Kyseessä on vain viiden tutkittavan henkilön joukko, joten en nähnyt oleellisena kartoittaa tutkittavien sukupuolta tai tarkkaa ikämääritelmää.

Päädyin pieneen tutkimusjoukkoon yhteistyökumppanin sekä opinnäytetyön resurssien vuoksi. Ajatuksenani oli alun perinkin laittaa kyselylomakkeeseen avoimia kysymyksiä, joten jos tutkittavien joukko olisi ollut suurempi, olisi aineiston analyysi vienyt liikaa aikaa tai olisi aineiston analysointi käynyt suuritöiseksi.

Juniorinuotassa työskentelevän toimintaterapeutin kanssa käydyssä keskustelussa pohdittiin, että moni asiakas saattaa tarvita enemmän kuin yhden tutustumiskerran ennen kuin pystyy tekemään COPM:n. Tätä ajatusta tukee myös teoriatieto, jonka mukaan COPM:a käytettäessä on toisinaan hyvä ensin selvittää asiakkaan kyky tunnistaa omat haasteensa. Joissakin tapauksissa henkilö ei kykene sanallistamaan tai ilmaisemaan erityisiä ongelmia kysymyksiin vastattaessa. Terapiaprosessissa voi olla tarpeen auttaa asiakasta pääsemään ensin tilaan, jossa hän on kykenevä tunnistamaan ongelmia. Joillekin henkilöille tulevaisuus voi näyttäytyä niin pelottavalta tai musertavalta, ettei heillä ole kykyä tunnistaa ongelmiaan. (Kantanen & Kaukinen 2011, 41.) Osa tutkimukseen osallistuvista saattoi olla jo aikaisemmin Juniorinuotan toimintaan osallistuneita, joten COPM:ia ei tehty kaikille tutkittaville heti ensimmäisellä tapaamiskerralla. Juniorinuotan työntekijät pyrkivät valitsemaan nuoria, jotka heidän arvionsa mukaan olivat kykeneviä vastaamaan avoimiin kyselylomakkeen kysymyksiin.

4.3.1 Kyselylomake

Päädyin tutkimuksessani kyselylomakkeeseen (Liite 1), koska jo pelkästään COPM menetelmänä on haastattelu, ja nuoren motivaatio heti uuteen haastatteluun saattaisi olla alhainen. Pyrin tekemään kyselylomakkeesta lyhyen ja nopeasti täytettävän. Nuori sai täyttää kyselylomakkeen omassa rauhassa. Kyselylomake on puolistrukturoitu lomake, jossa on kolme monivalintakysymystä sekä kolme avointa kysymystä. Kyselylomakkeeseen laaditut monivalintakysymykset ovat jokainen ennen avointa kysymystä, ja näin toimivat motivaation herättäjinä. Monivalintakysymykset selkiyttävät vastaajan ajatuksia kysytystä kysymyksestä ja auttavat tunnistamaan kysytyn asian selkeämmin. Koska tarkoituksena oli saada nuorilta esille heidän subjektiivinen

näkökulmansa, käytin myös avoimia kysymyksiä. Avoimet kysymykset sallivat vastaajan ilmaista itseään omin sanoin, eivät ehdota vastauksia, osoittavat mikä on keskeistä tai tärkeää vastaajien ajattelussa sekä vastaajien asiaan liittyvien tunteiden voimakkuuden. Avoimen vaihtoehdon avulla voidaan saada esille myös joitain ennalta arvaamattomia näkökulmia. Lomakkeen tarkalla laadinnalla sekä kysymysten tarkalla suunnittelulla pyrin tehostamaan tutkimuksen onnistumista. (Hirsjärvi ym. (2010, 198-203.)

Kyselylomakkeen kysymykset pohjautuivat tutkimuskysymyksiin. Kaksi lähtökohtaa ohjasi sitä millaisiin kysymyksiin päädyin:

1. saada selville nuoren kokemus (hyödyllisyys ja vaikuttavuus elämään) sekä
2. saada selville nuorten välittömät tuntemukset (tuntuiko hyvältä), kun matalan kynnyksen paikassa tehdään itsearviointihaastattelu.

En nähnyt oleellisena asiana tuoda kyselylomakkeessa esille matalan kynnyksen näkökulmaa, sillä pidän selvänä oletuksena, että Juniorinuotta on matalan kynnyksen paikka. Kysymykset eivät pyrkineet hakemaan erikseen vastausta itsearvioinnin vaiheisiin, kuten pisteytykseen tai haastattelijan taitoihin. COPM:iin käytetty aika oli jokaisella nuorella keskimäärin tunti.

Kyselylomakkeen nuorille antoi Juniorinuotassa työskentelevä toimintaterapeutti, joka myös toteutti COPM -haastattelut. Toimintaterapeutti ohjeisti lyhyesti nuorta vastaamaan lomakkeeseen omassa rauhassaan, ja varmisti, että nuori ymmärtää sen tarkoituksen. Ohjeistukseen kuului kertoa nuorelle, että kysymyksiin vastataan niin pitkästi kuin haluaa. Tarvittaessa nuori voi pyytää toisen paperin jos kyselylomakkeen vastaustila ei riitä. Kyselylomakkeen vastaamiseen nuorilta meni aikaa keskimäärin viisitoista minuuttia.

4.4 Teoriaohjaava sisällönanalyysi

Lähdin analysoimaan saatuja tuloksia teoriaohjaavalla sisällönanalyysillä. Tuomen ja Sarajärven (2009, 103; 106) mukaan sisällönanalyysi on menettelytapa, jolla pyritään saamaan tutkittavasta ilmiöstä tiivistetympi ja yleisempi kuvaus. Sisällönanalyysissä pyritään kuvaamaan dokumenttien sisältöä sanallisesti, tässä opinnäytetyössä kyselylomakkeen vastauksien. Teoriaohjaava sisällönanalyysi etenee aineiston ehdoilla, eroten aineistolähtöisestä analyysistä, jossa teoreettiset käsitteet luodaan aineistosta, teoriaohjaavassa sisällönanalyysissä ne tuodaan jo valmiista ilmiöstä. Tämä tarkoittaa, että aineiston teoreettisten käsitteiden luomisvaiheessa nousevat käsitteet liitetään jonkin valmiin teorian käsitteisiin. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 117.)

4.4.1 Pelkistäminen

Aineiston pelkistäminen tarkoittaa tutkimukselle epäolennaisen aineiston karsimista pois ja se voidaan tehdä joko tiivistämällä informaatiota tai pilkkomalla sitä osiin (Tuomi ja Sarajärvi (2009, 109). Lähdin etenemään analyysissäni Tuomen ja Sarajärven (2009, 109) ohjeen mukaan siten, että kirjoitin puhtaaksi kyselylomakkeen avointen kysymysten vastaukset. Tämän jälkeen kokosin kaikki vastaukset yhteen. Koin, että kaikki vastaukset tukivat toisiaan liittyen nuorten kokemuksiin ja tästä syystä en lähtenyt erittelemään niitä kyselylomakkeen kysymysten mukaan. Perehdyin aineistoon lukemalla sitä moneen kertaan saadakseni siitä yleiskuvan ja pikkuhiljaa aineistosta alkoi nousta tietynlaisia selkeitä ilmauksia, joita aloin alleviivaamaan järjestyksellisesti. Lähdin pilkkomaan omaa aineistoani vastauksista selkeämmin nouseviin ilmaisiin ja pelkistin nämä ilmaukset omaan taulukkoonsa yrittäen ottaa huomioon myös opinnäytetyön tutkimuskysymykset (pelkistetyt ilmaukset näkyvät Taulukossa 1).

Taulukko 1. Klusteroinnin eli ryhmittelyn 1. vaihe.

Pelkistetty ilmaus	Alaluokka
<ul style="list-style-type: none"> - ohjata omaa toimintaa parempaan suuntaan - ohjata tietoisesti toimintaansa parempaan - tietoisuus omasta toiminnasta: rajoittavasta itseohjautuvuudesta ja rajoittavista toimintakuvioista - tavoitteiden asettaminen 	Oman toiminnan ohjaus
<ul style="list-style-type: none"> - tykkää keskustella - puhuminen miellyttävää - puhuminen tekee hyvää - puhuminen on hyvä asia 	Keskustelu
<ul style="list-style-type: none"> - arjen ongelmien kartoittaminen - ongelmien konkretisointi - ongelmakohtien työstäminen - ongelmien ratkaiseminen - häirtatekijöiden karsiminen - arjen ongelmien huomioiminen ja uudelleen käsittely 	Ongelmien kartoittaminen
<ul style="list-style-type: none"> - hyvä asia joutua miettimään/pohtimaan - ratkaisujen ja syiden pohtiminen - miettiminen auttaa - ongelmien pohtiminen 	Pohdiskelu
<ul style="list-style-type: none"> - epävarmuus puhumisen hyödyllisyydestä - epäillä tilanteen muuttuvan huonompaan - epäillä lamaantuvansa 	Epävarmuus
<ul style="list-style-type: none"> - vaikeuksia puhua itsestään - monimutkaiset ja lamauttavat toimintakuviot - suuripiirteiset tavoitteet - itseohjautuvuuden haaste - uusia oivalluksia harvoin 	Haasteet
<ul style="list-style-type: none"> - usko siihen, että osaa pohtia ja ratkaista ongelmia jatkossa paremmin - nähdä tulevaisuus myönteisenä - usko siihen, että pystyy ohjaamaan omaa toimintaansa - yrittää parhaansa 	Voimavarat
<ul style="list-style-type: none"> - pohdinta jatkuu kotona - työstää ongelmakohtia kesän yli - pitää mielessä esiin tulleet asiat 	Jatkuvuus

Mielenkiintoisen sekä haastavan pelkistämisestä teki vastausten monimerkityksellisyys sekä termit "itseohjautuvuus" ja "toimintakuviot", jotka ovat vaikeasti tulkittavissa olevia. Tulkitsin itseohjautuvuus -termin niin, että vastaaja tarkoitti sitä miten ohjata toimintaansa tavoitteiden saavuttamiseksi, koska samassa lauseessa viitattiin myös tavoitteisiin. Toimintakuviot -termin jätin tarkemmin tulkittamatta, koska se on mielestäni liian monitasoinen tulkittavaksi. Päätin, että sillä voidaan yleisesti ottaen tarkoittaa yksilön toimintaa ja toimintatapoja.

Osan vastauksista pilkoin myös päällekkäin, koska näin vastauksessa kaksi eri merkitystä. Esimerkiksi seuraavassa vastauksessa *"Huomasin myös toimintakuvioita, jotka eivät olleetkaan niin monimutkaisia ja lamauttavia kuin ne ovat päässäni"*. Pelkistin ilmaukset seuraaviin kahteen alaluokkaan: *Monimutkaiset ja lamauttavat toimintakuviot*, jotka näin *Haasteina* (Alaluokka) sekä *Tietoisuus omasta toiminnasta: rajoittavat toimintakuviot*, jotka näin *Oman toiminnan ohjauksena* (Alaluokka).

Tutkimuksen eettisyyttä silmällä pitäen en julkaise alkuperäisiä ilmauksia opinnäytetyössäni, lukuun ottamatta muutamia edellä mainittuja esimerkkejä. Tässä kohtaa on ajateltu tutkimukseen osallistuvien anonymiteettia. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006). Alkuperäisistä ilmaisuista pelkistettyihin ilmauksiin tehtyä taulukkoa ei siis tässä opinnäytetyössä esitetä.

4.4.2 Ryhmittely

Analyysin seuraava osuus on sen ryhmittely eli klusterointi. Ryhmittelin pelkistetyt ilmaukset omiin alaluokkiinsa (Taulukko 1). Klusterointi vaiheessa Tuomen ja Sarajärven (2009, 110) mukaan aineistosta pelkistetyt ilmaukset käydään läpi tarkasti etsien niistä samanlaisuuksia ja/tai eroavaisuuksia. Aloin tarkastella pelkistettyjä lauseita niin, että yhdistin mielestäni samaa asiaa tarkoittavat ilmaistut yhdeksi alaluokaksi. Tässä vaiheessa annoin aineiston muodostaa alaluokat. Aineisto tiivistyy yleisempiin käsitteisiin ja luodaan pohjaa tutkimuksen perusrakenteelle sekä alustavalle kuvaukselle tutkittavasta ilmiöstä.

Taulukko 2. Klusteroinnin eli ryhmittelyn 2.vaihe.

Alaluokka	Yläluokka
Haasteet Epävarmuus	Esteet
Oman toiminnan ohjaus Pohdiskelu Keskustelu Ongelmien kartoittaminen	Keinot
Voimavarat Jatkuvuus	Usko omiin mahdollisuuksiin

Taulukko 3. Aineiston abstrahoinnissa yläluokista muodostettu teoriaohjaava pääluokka.

YLÄLUOKKA	PÄÄLUOKKA	YHDISTÄVÄ TEKIJÄ
Esteet Tietoisuus edesauttavista tekijöistä Usko omiin mahdollisuuksiin	Valtaistuminen	Asiakaslähtöisyys

4.4.3 Teorian yhdistäminen

Klusteroinnin jälkeen siirrytään aineiston abstrahointiin, jossa luokituksen yhdistelemistä jatketaan niin kauan kuin se on aineistonsisällön kannalta mahdollista. Klusterointi on myös osa abstrahointiprosessia. Abstrahointi eli käsitteellistäminen vie tutkijaa kohti teoreettisia käsitteitä ja johtopäätöksiä. (Tuomi & Sarjajärvi 2009, 110-111.) Taulukossa 2 näkyy klusteroinnin 2. vaihe, jolla aineistoa on saatu vielä tiiviimmäksi. Samaa asiaa tarkoittavat käsitteet on ryhmitelty yhdeksi yläluokaksi ja nimetty tämän yläluokan sisältöä kuvaavalla käsitteellä. Tässä kohtaa alkoi hahmottua myös teoria, joka yhdistetään tuloksiin.

Taulukossa 3 näkyy tulosten abstrahointi, jossa on löydetty saaduille yläluokille yhdistävä pääluokka toimintaterapian *Valtaistumisen* käsitteestä. Valtaistumisen käsite on osa *asiakaslähtöisyyden (client-centered)* määritelmää. (Hautala ym. 2011, 92). Tässä kohtaa näkyy selkeästi se miksi analyysia kutsutaan teoriaohjaavaksi. Koska päädyin

analyysissa yhteen pääluokkaan, ei pääluokkien yhdistämistä voinut tehdä. Katson kuitenkin kaikkia saatuja käsitteitä yhdistäväksi tekijäksi *asiakslähtöisyyden* ja siksi se on sisällytetty myös Taulukkoon 3. *Asiakslähtöisyyden* nostaminen yhdistäväksi tekijäksi oli mielestäni luontevaa, sillä Kanadalaisessa toiminnallisuuden ja sitoutumisen mallissa sekä matalan kynnyksen toiminnassa *asiakslähtöisyys* on keskeinen käsite. *Asiakslähtöisyys* esiintyy myös tärkeänä käsitteenä Sosiaali- ja terveysministeriön tulevaisuuskatsauksen tavoitteissa, kuten opinnäytetyön edellä on todettu.

5 Tulokset ja pohdinta

Taulukoita tarkasteltaessa voidaan todeta, että COPM -itsearviointimenetelmän käyttö oli nuorten palautteen perusteella enimmäkseen positiivista. Saatujen tulosten perusteella nuoret kokivat saaneensa COPM:n avulla *keinoja* arjen ongelmien löytämiseen ja ratkaisemiseen (Taulukko 2). Hyödyllisiksi *keinoiksi* nuoret kokivat mm. oman toiminnan ohjaamisen, keskustelun ja pohdiskelun sekä ongelmien kirjoittamisen, mutta näkivät *esteenä* epävarmuuden tunteen esimerkiksi puhumisen hyödyllisyydestä tai tilanteen muuttumisesta huonompaan. *Esteenä* koettiin myös haasteet, joita olivat esimerkiksi vaikeudet puhua itsestään ja suurpiirteisiltä tuntuivat tavoitteet.

Valtaistumisen käsitteestä puhuttaessa valta pyritään jakamaan terapeutin sekä asiakkaan välillä. Tämä tarkoittaa sitä, että asiakkaalla on oikeus omaan toimintaan ja toimintaterapiaan liittyviin päätöksiin ja valintoihin. (Townsend ym. 2007, 107.) Käsitteellä tarkoitetaan myös asiakkaan tietoisuutta tavoitteiden saavuttamisen esteistä ja saavuttamista edesauttavista tekijöistä. Tulkitsin tuloksista saadut *esteet* ja *keinot* nimenomaan juuri tähän asiakkaan tietoisuuteen. (Hautala ym. 2011, 92).

Nuoret kokivat itsearvioinnin jälkeen myös myönteisiä asioita, kuten mm. tulevaisuuden näkemisen myönteisenä ja uskon siihen, että osaa jatkossa pohtia ja ratkaista ongelmia paremmin. Tulkitsin nämä voimavarojen löytämiseksi sekä jatkuvuuden

tunteeksi (Taulukko 2). Yhdistin nämä kaksi *Usko omiin mahdollisuuksiin* -yläkäsitteeksi, joka löytyy myös asiakaslähtöisyyden teoriasta.

Usko omiin mahdollisuuksiin (visions of possibility) on yksi niistä käsitteistä, joka tukee asiakkaan valtaistumista. Townsandin ym. (2007, 102-103) mukaan asiakkaan usko omiin mahdollisuuksiin saattaa antaa heille voimaa kuvitella tulevaisuuden, mitä ei ole heiltä odotettu, eivätkä he sellaista ole itsekään odottaneet. Usko omiin mahdollisuuksiin saattaa olla kimmokkeena täysipainoisempaan toimintaan tai osallistumiseen kuin mitä he aikaisemmin ovat kuvitelleetkaan. Se voi myös synnyttää kipinän tekemään uusia valintoja ja ottamaan enemmän riskejä. Usko omiin mahdollisuuksiin voi olla vastapainona pohdittaessa nykytilannetta. Se haastaa pohtimaan sitä *mitä on, mitä saattaisi olla* ja jopa *miten voisi olla*. Kun näkee tulevaisuutensa mahdollisuudet, lisää se myös uskoa muutokseen. (Townsand ym. 2007, 102-103.) Myös Hautalan ym. (2011, 93) mukaan asiakkaan valtaistumista tukee se, että asiakas uskoo omiin mahdollisuuksiinsa sekä voimavaroihinsa.

Nämä tulkinnat antavat suuntaa sille ajatukselle, että COPM:n käyttö matalan kynnyksen toiminnassa edistää palvelun kohderyhmän tarpeiden ja esteiden tunnistamista. Se myös kohentaa asiakkaiden voimavaroja.

Koin tarpeelliseksi tuoda esille kyselylomakkeen monivalintakysymysten vastaukset, joista näkee selkeästi annetut vastaukset (Taulukot 4-6). Nämä vastaukset antavat tukea avoimille vastauksille sekä lopullisille johtopäätöksille. Niitä on myös mielestäni hyvä verrata avoimista kysymyksistä saatuihin vastaustuloksiin ja pohtia onko näillä suuria eroja.

Esimerkiksi avoimissa kysymyksissä nousseet *haasteet ja epävarmuudet* (Taulukossa 1) näkyvät Taulukoissa 5 ja 6. Kysyttäessä itsearviointin hyödyllisyydestä (Taulukko 5) 1 vastaajista ei osannut sanoa kokiko itsearviointin hyödylliseksi, loput vastaajista olivat jokseenkin samaa mieltä tai samaa mieltä. Tämän vuoksi johtopäätöksiin ei

voida kirjoittaa, että itsearviointi on koettu täysin hyödylliseksi, vaan *pääosin* hyödylliseksi. Kysyttäessä vaikuttavuudesta omaan elämään (Taulukko 6), on vastaajista 2 vastannut "ei osaa sanoa". Nämä tukevat tulkintaa tutkittavien epävarmuudesta ja haasteista (Taulukko 1).

Monivalintakysymysten vastaukset antavat tukea sille johtopäätökselle, että nuorten kokemukset ovat olleet enimmäkseen positiivisia. Yhdenkään tutkittavan mielestä COPM -itsearviointin tekeminen ei tuntunut ikävältä, eikä tutkittavista yksikään ollut eri mieltä COPM -itsearviointimenetelmän hyödyllisyydestä tai vaikuttavuudesta kysyttäessä.

Taulukko 4. Vastaajien määrä 1. monivalintakysymyksessä.

KYSYMYS	VASTAUSVAIHTOEHDOT				
	Erittäin hyvältä	Hyvältä	En osaa sanoa	Ikävältä	Erittäin ikävältä
Itsearviointin tekeminen tuntui minusta hyvältä.	2 vastaajaa	3 vastaajaa			

Taulukko 5. Vastaajien määrä 2. monivalintakysymyksessä

KYSYMYS	VASTAUSVAIHTOEHDOT				
	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Koin, että itsearviointin tekeminen oli minulle hyödyllistä.	3 vastaajaa	1 vastaajaa	1 vastaaja		

Taulukko 6. Vastaajien määrä 3. monivalintakysymyksessä.

KYSYMYS	VASTAUSVAIHTOEHDOT				
	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Uskon, että itsearviointi vaikuttaa jollain tapaa elämäni.	3 vastaajaa		2 vastaajaa		

5.2 Luotettavuus

On yleistä, että tutkija pohtii johtopäätöksissään suhdettaan tutkittaviinsa, mutta unohtaakin mieltä suhdettaan aineistonsa. Tätä tulisi mieltä varsinkin silloin, kun tutkija kerää aineistonsa itse, koska aineiston keruu ja käsittely kietoutuvat tällöin tiiviisti toisiinsa. On siis hyvä pohtia onko aineistoa valittaessa omilla mielenkiinnon kohteilla ollut vaikutusta myös aineiston luonteeseen. (Mäkelän 1990, 45-46; 48.) Pohdin paljon sitä kuinka merkittävästi teoria ohjaa tutkijaa analyysissa. Väistämättä teoriassa oli paljon asiakaslähtöisyydestä, koska se painottuu sekä Kanadalaisen toiminnallisuuden ja sitoutumisen mallissa että matalan kynnyksen toiminnassa. Pohdin ohjasiko oma alitajunta löytämään aineistosta pelkistämisen vaiheessa juuri asiakaslähtöisyyteen liittyvät teemat. Mielestäni ne nousivat luontevasti aineistosta itsestään ja siksi en pidä analyysia täysin teorialähtöisenä.

On otettava lisäksi huomioon, että teoria, johon yhdistin tuloksia oli suurimmaksi osaksi vain englannin kielellä löytyvää. Käännöksiin tuleekin suhtautua kriittisesti. Käännöstyö oli monessakin kohtaa haastavaa, sillä toimintaterapian yhtenäinen termistö puuttuu. Erityisesti erilaisten käsitteiden määrittäminen oli haastavaa, esimerkkinä "*vision of possibility*", jonka käänsin "*usko omiin mahdollisuuksiin*".

Tulosten luotettavuutta laskee se, että kyselylomakkeen testaus jäi puuttumaan. Tämä näkyy myöhemmin tuloksia analysoidessa vastausten päällekkäisyyksinä ja toisistaan poikkeavina vastauksina. Paremmiin toteutettu kyselylomake olisi saattanut antaa enemmän rajatumpia sekä selkeämpiä vastauksia hyödyllisyyden ja vaikuttavuuden kokemuksiin. Aineistonkerääminen kyselyllä laskee tutkimuksen luotettavuutta myös siksi, että tutkija ei voi varmistua ovatko vastaajat pyrkineet vastaamaan rehellisesti ja huolellisesti. Myös väärinymmärrykset voivat laskea luotettavuutta. (Hirsjärvi ym. 2010, 195.)

On syytä pohtia olivatko kyselylomakkeen kysymykset hyödyllisyydestä ja vaikuttavuudesta tutkittaville tarpeeksi ymmärrettäviä. Esimerkiksi kysyttäessä vaikuttavuudesta voi se sanana olla vaikea tulkita. Tämä näkyikin toisistaan poikkeavina vastauksina. Vastauksissa oli myös paikoitellen päällekkäisyyksiä, joka on voinut johtua juuri hyödyllisyyden ja vaikuttavuuden käsitteiden vaikeaselkoisuutena. Esimerkiksi kysymyksessä, jossa kysyttiin miltä itsearviointin tekeminen tuntui, tuotiin vastauksissa myös esille sen hyödyllisyys. Kysymykset saattoivat siis olla epäselviä, yleisellä tasolla olevia tai liian lähellä toisiaan. Hirsjärvi ym. (2010, 202) kirjoittaakin, että kyselylomaketta laatiessa yleisellä tasolla olevaan kysymykseen sisältyy enemmän tulkinnan mahdollisuuksia kuin rajattuun kysymykseen.

Pohdin myös olivatko kyselylomakkeen kysymykset liian pitkiä ja näin ollen haastavampia ymmärtää. Haastatteluaineistossa tutkittavien kokemukset siitä miltä itsearviointin tekeminen tuntui, olivat tutkittaville selkeästi helpompia kertoa ja pohtia kuin itsearviointista saatujen hyötyjen tai vaikuttavuuden pohtiminen. Tuntemuksista kertoessaan tutkittavien vastaukset olivat jokseenkin yhdenmukaisempia kuin hyödyllisyydestä ja vaikuttavuudesta kysyttäessä.

Opinnäytetyön tulosten luotettavuutta tarkasteltaessa on otettava huomioon pieni tutkimukseen osallistuvien joukko. Tulokset koskevat siis vain viittä nuorta. Kvalitatiivisen tutkimuksen luonteeseen ei yleensä kuulu se, että aineistosta tehdään yleis-

tettäviä päätelmiä. Aristoteelinen ajatus on kuitenkin, että tarkasti tutkimalla yksityistä tapausta saadaan näkyviin myös se, mikä ilmiössä on merkittävää ja mikä toistuu usein tarkasteltaessa ilmiötä yleisemmällä tasolla. (Hirsjärvi ym. 2010, 182.) Tästä johtuen päädyin johtopäätöksissä kirjoittamaan yleisemmällä tasolla, että COPM -itsearviointimenetelmän käyttö matalan kynnyksen paikoissa olisi hyödyllistä, ja että sitä olisi hyvä tutkia lisää.

7 Johtopäätökset ja jatkotutkimus

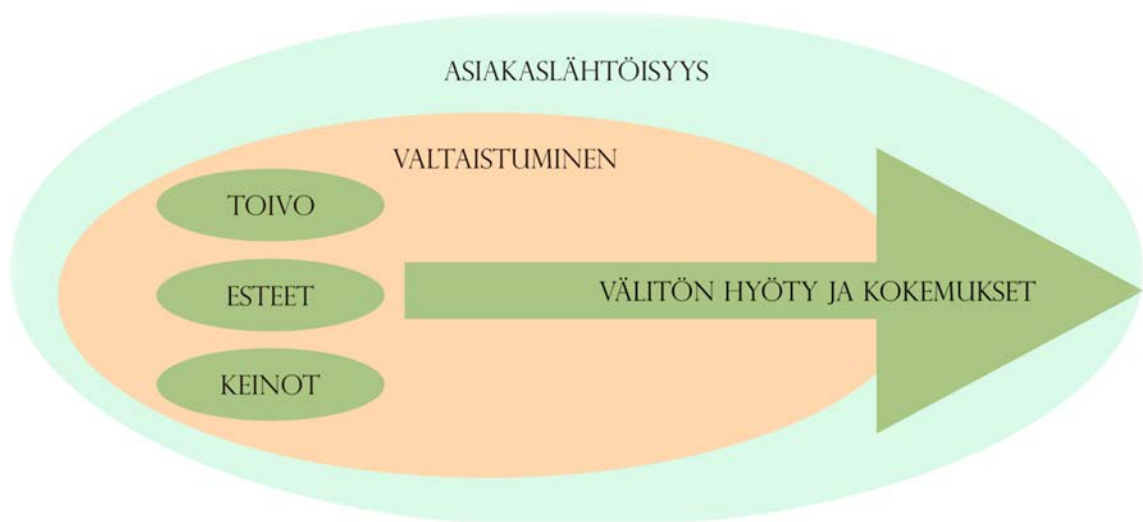
Opinnäytetyön tavoitteena oli saada selville Juniorinuotassa käyvien nuorten kokemuksia COPM -itsearviointimenetelmästä. Tutkimukseen osallistuneiden viiden nuoren *kokemukset* COPM:n käytöstä olivat enimmäkseen positiivisia. Osa nuorista oli kuitenkin kokenut myös itsearvioinnin tekemiseen liittyviä haasteita ja esteitä, joita olivat esimerkiksi epävarmuuden tunteet ja vaikeus puhua itsestään.

Nuoret kokivat itsearvioinnin tekemisen pääosin hyödylliseksi. Tulosten perusteella tulkitsin, että *välitön hyöty* nuorelle syntyy omien voimavarojen löytämisestä ja uskosta omiin mahdollisuuksiin, ja näin nuori saattaa kokea elämälleen jatkuvuutta. *Välitöntä hyötyä* on myös niiden keinojen löytäminen, joilla voi helpottaa omaa arkeaan ja siinä esiintyviä haasteita. Omat tulokseni vahvistavat myös aiempaa tutkimustulosta, jossa asiakkaat olivat kokeneet, että COPM on hyvä keino tunnistaa ongelmia. (Eyssen ym. 2011, 525).

Tämän opinnäytetyön tulokset viiden tutkittavan nuoren perusteella vahvistavat myös edelleen sitä, että COPM on asiakaslähtöinen menetelmä. Yllättävää tuloksia analysoidessa oli tulosten linkittyminen *valtaistumisen (empowerment)* käsitteeseen, joka on osa asiakaslähtöistä työskentelyä. Tärkeäksi huomioksi nostankin sen, että *valtaistuminen* mahdollistaa asiakkaan oman elämän hallinnan tunteen syntymisen. (Hautala ym. 2010, 93). Vaikka kyselylomakkeessa ei suoraan kysytty kokevatko nuoret itsearvioinnin asiakaslähtöiseksi, voidaan tulosten perusteella ajatella, että näin nuoret sen ovat *kokeneet* (Kuvio 2).

Koska tutkittava joukko oli pieni, ovat nämä tulokset vain suuntaa antavia sille ajatukselle, että COPM:n käyttö matalan kynnyksen paikoissa olisi hyödyllistä. Sitä olisi hyvä tutkia lisää. Muistutuksena myös vielä se, että tämä tutkimus ei sisällä COPM:n uudelleenarviointi osuutta.

Tämän opinnäytetyön tulosten perusteella COPM on hyvä asiakaslähtöinen menetelmä, joka vahvistaa ihmisen voimavaroja sekä antaa varhaista tukea jo alkuarviointin aikana. Hyviä jatkotutkimuksen aiheita olisi esimerkiksi tutkia tuottaako COPM:n käyttö pidemmällä aikavälillä ennalta ehkäiseviä tuloksia matalan kynnyksen paikoissa tai minkälaisia tuloksia se tuottaa. Mielenkiintoinen jatkotutkimus olisi myös miten hyödylliseksi matalan kynnyksen työntekijät kokevat COPM:n käytön.

Kuvio 2. Suuntaa antavat tulokset ja johtopäätökset: Tutkimukseen osallistuneiden viiden nuoren kokemukset olivat, että COPM -itsearviointimenetelmä on asiakaslähtöinen valtaistumisen käsitteen kautta.

8 Loppusanat ja kiitokset

Tämä opinnäytetyö vahvisti ajatustani siitä, että näen toimintaterapialla olevan suuret mahdollisuudet tulevaisuudessa nimenomaan ennalta ehkäisevässä työssä ja matalan kynnyksen palveluissa myös kolmannella sektorilla kuten järjestöissä, yhdistyksissä ja vapaaehtoistyössä toimintaterapiapalvelut voidaan nähdä mahdollisuutena.

Tahdon lopuksi kiittää vielä työelämän yhteistyökumppanina toiminutta Jyväskylän Hoivapalveluyhdistys ry:tä opinnäytetyön aiheen mahdollistamisesta. Erityiskiitos kuuluu Juniorinuotan työntekijöille hyvästä yhteistyöstä.

9 Lähteet

A 27.1.2006/72. Nuorisolaki. Finlex: Oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu. Edita Publishing Oy. Viitattu 10.5.2014. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072#L1P1>

Aaltonen, K. (toim.) 2011. Nuorten hyvinvointi ja monialainen yhteistyö. Helsinki: Tietosanoma Oy

Altti, P. 2014. Juniorinuotta -projektin toimintaperiaatteita. Sähköpostiviesti 3.11.2014. Vastaanottaja S. Partala.

Björklund, L. & Saarlo-Siitola, S. 2010. Inhimilliset toimintavalmiudet suomalaisessa hyvinvointipolitiikassa. Teoksessa Hyvinvoinnin uusi politiikka - johdatus sosiaaliin mahdollisuuksiin. Toim. Hiilamo, H. & Saari, J. Diakonia ammattikorkeakoulun julkaisuja. Tampere: Juvenes Print Oy.

Craik, J., Davis, J. & Polatajko, H. 2007. Introducing the Canadian Practise Process Framework (CPPF): Amplifying the context. Teoksessa Enabling Occupation II: Advancing an occupational therapy vision of health, well-being, & justice through occupation. Townsend, E. & Polatajko, H. Canada: CAOT Publications ACE.

Eskola, J. & Suoranta, J. 1999. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 3. p. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Eyssen, I; Steultjens, M; Oud, T; Bolt, E.M; Maasdam, A & Dekker, J. 2011. Responsiveness of the Canadian Occupational Performance Measure. Journal of Rehabilitation Research & Development 48 (5): 517-528.

Hautala, T., Hämäläinen, T., Mäkelä, L. & Rusi-Pyykönen, M. 2011. Toiminnan voimaa. Toimintaterapiaa käytännössä. Helsinki: Edita.

Helne, T. & Laatu, M. (toim.) 2006. Vääryyskirja. Kelan tutkimusosasto. Vammala: Vammalan kirjapaino Oy

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2010. Tutki ja kirjoita. 15.-16. uud. p. Helsinki: Tammi.

Hyyppä, M. 2002. Elinvoimaa yhteisöstä. Sosiaalinen pääoma ja terveys. PS-Kustannus. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Juniorinuotan verkkosivut, 2014. Juniorinuotta. Viitattu 1.6.2014. <http://juniorinuotta.com>

Jyväskylän hoivapalveluyhdistys ry. 2014. Verkkosivut. Viitattu 28.5.2014. <http://www.jklhoivapalvelu.com/organisaatio/jyvaskylan-hoivapalveluyhdistys-ry/>

Kaakinen, J., Törmä, S., Huotari, K. & Inkeroinen, T. 2003. RAY:n rahoittaman huumeiden vastaisen työn ja matalan kynnyksen palvelujen merkitys. Helsinki: Pekan Offset Oy. Viitattu 10.5.2014. http://www2.ray.fi/sites/default/files/emmi_mediabank/Huumeidenvastaisentyonmerkitys_raportti10.pdf

Kantanen, M. & Kaukinen M. 2011. Canadian occupational performance measure. Suom. 4. p. Vaasa: Kirjapaino Prodo.

Konttinen, E. n.d. Kolmas sektori. Kansalaisyhteiskunnan tutkimusportaali. Jyväskylän yliopiston internet -sivut. Viitattu 21.10.2014. <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/kolmas-sektori>

Laajasalo, T. & Pirkola, S. 2012. Ennen kuin on liian myöhäistä - Ehkäisevän mielenterveyshuollon toimivia käytäntöjä palvelujärjestelmän kehittäjille. Terveyden -ja hyvinvoinninlaitoksen (THL) raportteja. Viitattu 28.5.2014. http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/90874/URN_ISBN_978-952-245-686-1.pdf?sequence=1

Law, M. & Mills, J. 1998. Client-centered occupational therapy. Teoksessa Client-centered occupational therapy. Toim. Law, M. Canada: SLACK Incorporated.

Lund, P. 2008. Päihdetyön päiväkeskus - Katoava työmuoto vai tärkeä osa palveluketjua. Helsinki: Hakapaino Oy.

Mäkelä, K. (toim.) 1990. Kvalitatiivisen aineiston analyysi ja tulkinta. Oy Gaudeamus Ab. Helsinki: Painokaari Oy.

Polatajko, H., Davis, J., Stewart, D., Cantin, N., Amoroso, B., Purdie, L. & Zimmerman, D. 2007. Specifying the domain of concern: Occupation as core. Teoksessa Enabling Occupation II: Advancing an occupational therapy vision of health, well-being, & justice through occupation. Townsend, E. & Polatajko, H. Canada: CAOT Publications ACE.

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. Hyvä tutkimuskäytäntö. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto [verkkajulkaisu]. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 6.11.2014. http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_1_2.html

Sosiaali -ja terveysministeriön julkaisuja 2014. Hyvinvointi on toimintakykyä ja osallisuutta. Sosiaali -ja terveysministeriön tulevaisuuskatsaus. Viitattu 31.10.2014. http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=9882186&name=DLFE-31918.pdf

Townsend, E., Beagan, B., Kumas-Tan, Z., Versnel, J., Iwama, M., Landry, J., Stewart, D. & Brown, J. 2007. Enabling occupational therapy's core competency. Teoksessa

Enabling Occupation II: Advancing an occupational therapy vision of health, well-being, & justice through occupation. Townsend, E. & Polatajko, H. Canada: CAOT Publications ACE.

Tuomi, J. ja Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 5. uud. p. Helsinki: Tammi.

Törmä, S. 2009a. Kynnyskysymyksiä. Huono-osaisimmat huumeiden käyttäjät ja matala kynnys. Akateeminen väitöskirja. Sosiaalikehitys Oy:n julkaisuja. Hämeenlinna: Offset kolmio.

Törmä, S. 2009b. Matala kynnys - pelkkä retorinen lupaus? Sosiaalipoliittisen yhdistyksen ja Sosiaalityön tutkimuksen seuran tieteellinen aikakauslehti Janus 4, 165. Viitattu 6.5.2014. http://www.sosiaalipoliittinenyhdistys.fi/janus/0209/2_2009_pv_torma.pdf

Nuorten kokemuksia COPM -itsearviointi menetelmästä

Tällä kyselyllä kartoitan kokemuksiasi ja sitä miltä sinusta tuntui tehdä COPM - itsearviointi. Kysymyksiin 1, 3 ja 5 vastataan rastittamalla annetuista vaihtoehtoista omaa kokemustasi vastaava vaihtoehto. Kysymykset 2, 4 ja 6 ovat avoimia kysymyksiä, joihin voit vastata omin sanoin. Vastaathan kaikkiin kysymyksiin. Tässä kyselyssä ei ole oikeaa tai väärää vastausta, tärkeintä on kokemuksesi ja mielipiteesi!

1. Itsearvioinnin tekeminen tuntui minusta Erittäin hyvältä Hyvältä En osaa sanoa Ikävältä Erittäin ikävältä**2. Voitko kertoa miksi itsearvioinnin tekeminen tuntui hyvältä tai miksi se tuntui ikävältä?****Kerro omin sanoin.**

3. Koin, että itsearvioinnin tekeminen oli minulle hyödyllistä. Täysin samaa mieltä Jokseenkin samaa mieltä En osaa sanoa Jokseenkin eri mieltä Täysin eri mieltä

4. Miten koet itsearviointin hyödyttävän sinua? Jos koit, ettei se ollut sinulle hyödyllinen, osaisitko kertoa mikset kokenut sitä hyödylliseksi? Vastaa omin sanoin.

5. Uskon, että itsearviointi vaikuttaa jollain tapaa elämääni.

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä

6. Millä tavoin uskot kyselyn vaikuttaneen elämääsi? Jos et usko kyselyn vaikuttaneen elämääsi suuresti tai ollenkaan, osaisitko pohtia miksi? Vastaa omin sanoin.

Hei!

Olen viimeisen vuoden toimintaterapeuttiopiskelija Jyväskylän ammattikorkeakoulusta. Olen tekemässä opintoihini liittyvää opinnäytetyötä COPM -itsearviointimenetelmästä, jolla kerään tietoa siitä miten nuoret kokevat kyseisen itsearvioinnin. Tällä tutkimusluvalla on tarkoitus tiedottaa tutkimuksesta ja pyytää mahdollisilta tutkimukseen osallistuvilta lupa käyttää heiltä saatuja tietoja tutkimuksen käyttöön.

Itsearviointi tapahtuu kahden kesken Juniorinuotan työntekijän kanssa. Itsearvioinnin jälkeen saat minun tekemäni pienimuotoisen kyselylomakkeen, joka täytetään käsin kirjoittamalla. Kyselyyn menee arvioilta n. 15 min ja se toteutetaan kesän 2014 aikana.

Kyselyssä EI TULLA KYSYMÄÄN mitä asioita toit esille itsearvioinnissa, vaan kysyn ainoastaan kokemuksiasi ja sitä miltä sen tekeminen tuntui. Kaikki vastaukset käsitellään nimettöminä ja opinnäytetyössä ei vastauksista tuoda esille mitään sellaista, josta vastaajan voisi tunnistaa. Opinnäytetyössä tuon esille tutkittavien ikähaarukan, esim. alle 25-vuotiaat. Opinnäytetyössä kerrotaan myös, että kysely on tehty Juniorinuotan nuorille. Tutkimukseen ei ole pakollista sitoutua, vaan voit myös missä tahansa vaiheessa vetäytyä tutkimuksesta ilman perusteita.

Vastaukset auttavat minua saamaan nuorten omat kokemukset esille tämänkaltaisen itsearvioinnin tekemisestä Juniorinuotassa ja vastauksiesi avulla voin arvioida onko itsearviointi soveltuva Juniorinuotan toimintaan.

Kesäisin terveisin,

Salla Partala

Lisäkysymyksiä voi lähettää minulle osoitteeseen: g8399@student.jamk.fi
tai Juniorinuotan Piialle: piia.altti@jklhoivapalvelut.fi

Liite 3

TUTKIMUSLUPA

5.6.2014

Allekirjoittanut _____ antaa luvan kerätä tietoja kokemuksistaan COPM -itsearviointimenetelmästä tutkimuskäyttöön kesällä 2014 Jyväskylän ammattikorkeakoulun toimintaterapian koulutusohjelman opinnäytetyötä varten. Allekirjoittanutta on informoitu sanallisesti tutkimuksesta ja siitä on annettu myös kirjallinen tiedote.

Tiedot kerätään heti sen jälkeen, kun tutkimukseen osallistuvat ovat ensin tehneet yhdessä Juniorinuotan työntekijän kanssa COPM -itsearviointimenetelmän. Saaduilla tuloksilla pyritään saamaan tietoja nuorten kokemuksista tämänkaltaisen itsearvioinnin tekemisestä Juniorinuotassa ja vastauksiesi avulla voin arvioida onko itsearviointi soveltuva Juniorinuotan toimintaan.

Kaikki vastaukset käsitellään nimettöminä ja opinnäytetyössä ei vastauksista tuoda esille mitään sellaista, josta vastaajan voisi tunnistaa. Tutkimukseen ei ole pakollista sitoutumista, vaan siitä voi missä tahansa vaiheessa vetäytyä ilman perusteita.